

Ministr průmyslu a obchodu Jan Mládek, Dana Drábová, předsedkyně Státního úřadu pro jadernou bezpečnost, člen představenstva ČEZ Martin Novák a jeho kolega ředitel divize výroba Ladislav Štěpánek – to byla hvězdná sestava, která navštívila v pátek JE Dukovany. S hejtmany Haškem a Běhounkem jednala o dostavbě pátého bloku JE Dukovany. Otázky na tiskové konferenci se však záhy stočili směrem ke čtyřměsíční nucené odstávce tří bloků kvůli vadným svarům a neprůkazným či zfalšovaným rentgenovým snímkům.

Ať rozhodnou ti po nás

Ministr Mládek je zastáncem dostavby EDU, alespoň tedy slovně. O pátém bloku EDU však podle něho rozhodnuto není a současná vláda o něm nerozhodne. Problémem jsou finance. „Získat úvěr není problém, problém jsou garance," řekl ministr. Pár hodin předtím, na návštěvě Dolní Rožínky, toto své tvrzení rozvedl. Skandál s nekvalitními svary a nekvalitními a částečně falšovanými rentgenovými snímky na důvěryhodnosti provozovateli nepřidal. V Dukovanech už svou obavu před socialistickými hejtmany neopakoval. Slíbil zřídit funkci vládního zmocněnce pro jadernou energetiku. Ten má věci posunout.

Vedení ČEZu poprvé přiznalo barvu

Zástupci ČEZ poprvé přiznali pochybení techniků a managementu jaderky. „Příliš jsme se spolehli na papíry a nedostatečně kontrolovali," přemítá Martin Novák.

Také Dana Drábová si myslí, že pracovníci EDU podlehli uspokojení, protože výsledky elektrárny byly dosud excelentní. Dalším důvodem prý byl ekonomický tlak. „V tom ale

Dukovany nejsou sami, to se stává i jinde," omlouvá šlendrián na dukovanské elektrárně. „Bezpečnost je však třeba dodržovat i v detailech," tvrdí.

Co myslela tím ekonomickým tlakem? Vedení elektrárny tlačilo stále silněji na zkrácení odstávek. A kontroly pak nešly udělat v šibeničních termínech. Rentgeny nepřístupných svarů například vyžadují demontáž částí zařízení. To nešlo stihnout. A tak kontroloři nakopírovali snímek jen z jedné strany potrubí a vydávali ho za plnohodnotný. Podvod? To teď šetří policie. ČEZ podal již dvě trestní oznámení. Vyšetřování může jít nejen ven, ale i do nitra elektrárny. Oba vedoucí pracovníci ČEZ na otázku o možných personálních důsledcích neodpověděli. „ČEZ vytvořil komisi, která bude pochybení pracovníků šetřit," tvrdí.

Světlá budoucnost?

Dana Drábová je přesvědčena, že dukovanský problém je technický a že vady lze rychle odstranit, na dlouhodobý provoz to nebude mít vliv. „Zatím však ČEZ není schopen předložit kvalitní dokumentaci k žádosti o prodloužení provozu 1. bloku. A co se stane, když nepředloží dokumentaci ani do 31. března, do kdy je povolení k provozu prodlouženo? „Doufám, že už to konečně ČEZ dá dohromady. Je tady však možnost znovu o pár měsíců termín prodloužit," dodává.

Třetí blok je tedy již v provozu, 1. blok se snad podaří najet do konce ledna a 2. blok do poloviny února. Jeden z techniků dodavatele pod slibem anonymity tlumočí názor managementu EDU. „Najetý blok se prý nikdo neodváží odstavit." Ale to se v Daně Drábové dost mýlí.

Ztráty nejsou zrovna malé

Škoda, která ČEZu vznikla, je podle Nováka v jednotkách miliard. Podle našeho odhadu to do konce minulého roku mohlo být miliard 5. Další až dvě letos. Státní rozpočet tak přijde asi o 4 miliardy. „To všechno není škoda," tvrdí Martin Novák. „Palivo se zužitkuje později," vysvětluje. Na dodavatelské firmě ČEZ nic nevysoudí. Pidieseróčko s malými dcerkami má základní jmění pár stovek tisíc. K jejich největšímu kapitálu patřily nadstandardně dobré vztahy k pracovníkům EDU. A to je (snad) už minulost.

Slibem neurazíš

„Musíme se bavit o tom, co je potřeba udělat, aby v budoucnosti byly v České republice dostavěny další jaderné bloky. Především v Dukovanech, protože pokud se nebude postupovat dostatečně rychle, velmi reálně hrozí, že v roce 2037 se tady odstaví poslední blok a Dukovany přestanou být jadernou elektrárnou," trhá těšínská jablíčka Mládek. Zdá se, že ve světle řady poruch v loňském roce je jaderný důchod 2037 ještě dobrá varianta. Možná hrozí i rychlejší konec.

František Ryneš